

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
แผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty practice)
ปีการศึกษา 2568

ชื่อ – สกุล นางสาวพิชญานัญญ์ แก้วอำไพ ความเชี่ยวชาญ การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านม : การประเมินองศาข้อไหล่เพื่อประเมินภาวะข้อไหล่ติด

หน่วยให้บริการ หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 1

หลักการและเหตุผล

โรคมะเร็งเต้านมเป็นมะเร็งที่พบบ่อยที่สุดในโลก และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตจากโรคมะเร็งอันดับต้น ๆ ของผู้หญิง จากข้อมูลของ World Health Organization (WHO) รายงานว่า มะเร็งเต้านมเป็นมะเร็งที่พบบ่อยที่สุดในผู้หญิงทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2565 มีผู้ป่วยรายใหม่ประมาณ 2.3 ล้านคนทั่วโลก มะเร็งเต้านมเป็นสาเหตุการเสียชีวิตประมาณ 670,000 รายต่อปี สถานการณ์ในประเทศไทย ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข (Health Data Center) ปี 2565 พบว่า หญิงไทย เป็นมะเร็งเต้านมมากที่สุด จำนวน 38,559 คน พบมากในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากในระยะแรกของการเป็นมะเร็งเต้านมจะไม่แสดงอาการ อาการจะปรากฏให้เห็นเมื่ออยู่ในระยะที่ก่อนมะเร็งมีการอักเสบ และลุกลามไปทั่วแล้ว ซึ่งเสี่ยงต่อการเสียชีวิตสูงมาก แนวทางการดูแลรักษาโรคมะเร็งเต้านมในปัจจุบันเป็นการรักษา โดยพิจารณาตามระยะของโรค ชนิดของเซลล์มะเร็ง และสภาพผู้ป่วย การรักษามะเร็งเต้านมในระยะที่ 1, 2 และ 3A การผ่าตัดเต้านมแบบถอนรากชนิดตัดแปลง (modified radical mastectomy: MRM) เป็นการผ่าตัดที่เป็นมาตรฐานและนิยมในปัจจุบัน อาการแทรกซ้อนที่พบบ่อยที่สุดหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านมคือ ความสามารถในการเคลื่อนไหวข้อไหล่ลดลง (decreaseability to shoulder movement) ส่งผลต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การหิ้วนม การสวมและถอดเสื้อผ้า การสวมชุดชั้นใน ถ้าเป็นแขนข้างที่ถนัด การเคลื่อนไหวก็จะยิ่งลดลงเพิ่มมากขึ้น ทำให้ข้อไหล่เกิดผังผืดข้อไหล่ติดได้ จากการศึกษาสาเหตุเกิดจากผู้ที่มีความกลัวแผลผ่าตัด แยก กลัวท่อนระบายเลื่อนหลุด ทำให้สับสนในการบริหารและขาดความมั่นใจในการบริหารร่างกาย จากปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่พยาบาลต้องเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและประเมินผลลัพธ์ของความสามารถในการเคลื่อนไหวข้อไหล่ของผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองที่บ้านได้ดีขึ้น มีการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม มีความมั่นใจในการดูแลตนเอง ป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยกลุ่มนี้ให้ดียิ่งขึ้น

เป้าหมาย

1. เพื่อเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความสามารถของการเคลื่อนไหวของข้อไหล่ในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังการผ่าตัดเต้านม

2. เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการประเมินและสอนการบริหารเพื่อป้องกันภาวะข้อไหล่ติด สามารถบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้

3. เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมมีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ติด วิธีการบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดมีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ติด วิธีการบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้ ไม่มีภาวะแทรกซ้อน

กลุ่มผู้รับบริการเป้าหมาย

ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด จำนวน 10 ราย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ต่อผู้ป่วยและญาติ

ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างถูกต้องไม่มีภาวะแทรกซ้อน

2. ต่อบุคลากรทีมการพยาบาล

มีแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านมที่มีประสิทธิภาพ และเพิ่มความพึงพอใจต่อการรับบริการ

3. ต่อสถานบริการ

อัตราการกลับมารักษาด้วยภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้ลดลง ลดความแออัด ลดภาระงานของบุคลากร

4. ต่อวิทยาลัยพยาบาล

อาจารย์ของวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านม สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม สุขภาวะต่อไป

แผนการดำเนินงาน

ดำเนินการปฏิบัติการพยาบาลทุกสัปดาห์ เวลา 13.00-17.00 น. ระหว่างเดือน พฤศจิกายน

2568 - เมษายน 2569

การให้บริการตามความเชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล
เวลา 13.00-17.00 น. วันที่ 17, 18, 19, 26, 27, 28 พฤศจิกายน 2568 วันที่ 1, 2, 8, 9, 12 ธันวาคม 2568 วันที่ 8, 9 มกราคม 2569 วันที่ 2, 9 กุมภาพันธ์ 2569 วันที่ 23, 30 มีนาคม 2569	1. เพื่อประเมินความสามารถของการเคลื่อนไหวของข้อไหล่ในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังการผ่าตัดเต้านม 2. เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการประเมินและสอนการบริหารเพื่อป้องกันภาวะข้อไหล่ติด สามารถบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้	ปฏิบัติการพยาบาลที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 1 ชั้น 4 อาคาร 8 ชั้น โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา โดยใช้กระบวนการพยาบาล (Nursing process) ในการให้การพยาบาล มีรายละเอียดดังนี้ 1. การประเมินสภาพผู้รับบริการ 1) สร้างสัมพันธภาพกับผู้ดูแล/ผู้ป่วย ทักทาย แนะนำตัว

การให้บริการตามความ เชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล
วันที่ 16, 17, 20, 27 เมษายน 2569	3. เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็ง เต้านมมีความรู้ความเข้าใจ วิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ ติด วิธีการบริหารข้อไหล่หลัง ผ่าตัดได้	<p>2) ทบทวนประวัติของผู้ป่วยที่เข้ารับการ ผ่าตัดเต้านมจากแฟ้มประวัติและสอบถาม ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ป่วย</p> <p>2. การปฏิบัติการพยาบาล</p> <p>1) ประเมินความสามารถในการเคลื่อนไหว ของข้อไหล่จำนวน 2 ท่า คือ ท่า Flexion และ Abduction ตามแนวทางประเมินองศา การเคลื่อนไหวข้อไหล่ ของสถาบันมะเร็ง แห่งชาติ ก่อนผ่าตัด และก่อนจำหน่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ท่า Flexion <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ยืนตรงหันข้างที่จะวัดข้อไหล่เข้า หาเครื่องมือ 1.2 หัวไหล่อยู่บนจุดสีแดง 1.3 ยกแขนขึ้นระดับไหล่ 1.4 หันฝ่ามือออกหลังมือแนบชิด เครื่องมือ 1.5 ยกแขนขึ้นไปตามองศาของ เครื่องมือ 1.6 ข้อศอกและข้อมือเหยียดตรง 1.7 ยกแขนขึ้นจนรู้สึกตึง 1.8 อ่านค่าตรงตำแหน่งปลายนิ้วชี้ 2. ท่า Abduction <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ยืนตรงหลังพิงเครื่องมือ 2.2 หัวไหล่ข้างที่จะวัดองศาอยู่บนจุดสี แดง 2.3 ยกแขนขึ้นระดับไหล่ หงายฝ่ามือ ขึ้น 2.4 ยกแขนขึ้นไปตามองศาของ เครื่องมือ 2.5 ข้อศอกและข้อมือเหยียดตรง 2.6 ยกแขนขึ้นจนรู้สึกตึง 2.7 อ่านค่าตรงตำแหน่งปลายนิ้วชี้ <p>การประเมินข้อไหล่ต้องประเมินทั้ง 2 ข้าง และลงบันทึกผลเสมอ การแปลผล</p>

การให้บริการตามความ เชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล
		<p>สีเขี้ยว ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 150 – 180 องศา สามารถใช้ข้อไหล่ได้ตามปกติและบริหารข้อไหล่เป็นประจำ</p> <p>สีเหลือง ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 120 – 150 องศา มีปัญหาการเคลื่อนไหว ควรเน้นย้ำการบริหารข้อไหล่</p> <p>สีส้ม ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 90 – 120 องศา มีปัญหาการเคลื่อนไหว จำเป็นต้องรับการรักษาทางกายภาพบำบัด และติดตามประเมินองศาข้อไหล่อ่างใกล้ชิด</p> <p>2) สอนสาธิตบริหารข้อไหล่เพื่อป้องกันข้อไหล่ติด โดยพยาบาลสอนสาธิตการบริหารโดยใช้โปรแกรมประกอบ และให้ผู้ป่วยฝึกปฏิบัติการบริหารข้อไหล่ 10 ท่าของสถาบันมะเร็งแห่งชาติประกอบด้วย</p> <p>ท่าที่ 1 ไต่ฝ่าผนัง</p> <p>ท่าที่ 2 หมุนหัวไหล่</p> <p>ท่าที่ 3 เขยียดแขนเหนือศีรษะ</p> <p>ท่าที่ 4 กางข้อศอก</p> <p>ท่าที่ 5 โอบรักแร้</p> <p>ท่าที่ 6 มือเกาหลัง</p> <p>ท่าที่ 7 ดึงแขนขึ้นลง</p> <p>ท่าที่ 8 เขยียดแขนสลับเอียงตัว</p> <p>ท่าที่ 9 กางแขนขึ้นลง</p> <p>ท่าที่ 10 หมุนวงล้อ</p> <p>3) พยาบาลประเมินทักษะและอุปสรรคการบริหารข้อไหล่ หลังผ่าตัด 24 ชั่วโมง</p> <p>4) การกล่าวชมเชยและให้กำลังใจเมื่อผู้ป่วยปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p>3. การประเมินผล</p> <p>1) ผู้ป่วยสามารถบอกวิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ติดได้</p> <p>2) สอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหลังให้คำแนะนำ</p> <p>3) มอบอุปกรณ์จำเป็นในการดูแลให้ผู้ป่วย/ญาติ</p>

การให้บริการตามความ เชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล
		4) ก่อนจำหน่ายผู้ป่วยให้ผู้ป่วยสาธิตการ บริหารแขนและไหล่ การอ่านค่าและลงบันทึก สารคัดหลั่งพร้อมให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ เกิดความเชื่อมั่นว่าจะสามารถดำเนินการได้ 5) ให้กำลังใจและช่องทางการติดต่อเพื่อการ ปรึกษาปัญหาทางไลน์

.....
 (นางสาวพิชญานันท์ แก้วอำไพ)
 ผู้ปฏิบัติ

.....
 (นางหฤทัย กงมหา)
 หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
 ผู้เห็นชอบ

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิสากร วิบูลชัย)
 ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
 (ผู้รับรอง)

ผลการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty practice) ปีการศึกษา 2568

ชื่อ – สกุล นางสาวพิชญานันท์ แก้วอำไพ

ความเชี่ยวชาญ การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านม : การประเมินองศาข้อไหล่เพื่อประเมินภาวะข้อไหล่ติด

หน่วยให้บริการ

หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 1 โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

เป้าหมาย

เพื่อเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความสามารถของการเคลื่อนไหวของข้อไหล่ในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังการผ่าตัดเต้านม
2. เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการประเมินและสอนการบริหารเพื่อป้องกันภาวะข้อไหล่ติดสามารถบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้
3. เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมมีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ติด วิธีการบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดมีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ติด วิธีการบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้ ไม่มีภาวะแทรกซ้อน

กลุ่มผู้รับบริการเป้าหมาย

ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัด จำนวน 10 ราย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ต่อผู้ป่วยและญาติ

ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างถูกต้องไม่มีภาวะแทรกซ้อน

2. ต่อบุคลากรทีมพยาบาล

มีแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านมที่มีประสิทธิภาพ และเพิ่มความพึงพอใจต่อการรับบริการ

3. ต่อสถานบริการ

อัตราการกลับมารักษาด้วยภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้ลดลง ลดความแออัด ลดภาระงานของบุคลากร

4. ต่อวิทยาลัยพยาบาล

อาจารย์ของวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม สุขภาวะต่อไป

แผนการดำเนินงาน

ดำเนินการปฏิบัติการพยาบาลทุกสัปดาห์ เวลา 13.00-17.00 น. ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569 รวม 84 ชั่วโมง

การให้บริการตามความเชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล	ผลจากการปฏิบัติการพยาบาล
เวลา 13.00-17.00 น. วันที่ 17, 18, 19, 26, 27, 28 พฤศจิกายน 2568 วันที่ 1, 2, 8, 9, 12 ธันวาคม 2568 วันที่ 8, 9 มกราคม 2569 วันที่ 2, 9 กุมภาพันธ์ 2569 วันที่ 23, 30 มีนาคม 2569 วันที่ 16, 17, 20, 27 เมษายน 2569	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อประเมินความสามารถของการเคลื่อนไหวของข้อไหล่ในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังการผ่าตัดเต้านม เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการประเมินและสอนการบริหารเพื่อป้องกันภาวะข้อไหล่ติดสามารถบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมมีความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินภาวะข้อไหล่ติด วิธีการบริหารข้อไหล่หลังผ่าตัดได้ 	<p>ปฏิบัติการพยาบาลที่หอผู้ป่วย ศัลยกรรมหญิง 1 ชั้น 4 อาคาร 8 ชั้น โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา โดยใช้กระบวนการพยาบาล (Nursing process) ในการให้การพยาบาล มีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> การประเมินสภาพผู้รับบริการ <ol style="list-style-type: none"> 1) สร้างสัมพันธภาพกับผู้ดูแล/ผู้ป่วย ทักทายแนะนำตัว 2) ทบทวนประวัติของผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดเต้านมจากแฟ้มประวัติ และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ป่วย การปฏิบัติการพยาบาล <ol style="list-style-type: none"> 1) ประเมินความสามารถในการเคลื่อนไหวของข้อไหล่จำนวน 2 ท่า คือ ท่า Flexion และ Abduction ตามแนวทางประเมินองศาการเคลื่อนไหวข้อไหล่ ของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่โดยมีรายละเอียดดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ท่า Flexion <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ยืนตรงหันข้างที่จะวัดข้อไหล่เข้าหาเครื่องมือ 1.2 หัวไหล่อยู่บนจุดสีแดง 1.3 ยกแขนขึ้นระดับไหล่ 1.4 หันฝ่ามือออกหลังมือแนบชิดเครื่องมือ 	<p>จากการปฏิบัติการพยาบาลตามความเชี่ยวชาญผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัดเต้านม จำนวน 10 ราย ภายหลังให้การพยาบาลโดยการสอนและให้ผู้ป่วยปฏิบัติการบริหารข้อไหล่หลังการผ่าตัดประเมินความสามารถในการเคลื่อนไหวของข้อไหล่จำนวน 2 ท่า คือ ท่า Flexion และ Abduction ตามแนวทางประเมินองศาการเคลื่อนไหวข้อไหล่ ของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 120 – 150 องศา มีปัญหาการเคลื่อนไหวควรเน้นย้ำการบริหารข้อไหล่ มีผู้ป่วยจำนวน 4 ราย ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 90 – 120 องศา เนื่องจากยังมีอาการปวดแผลผ่าตัด ทำให้</p>

การให้บริการตาม ความเชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล	ผลจากการ ปฏิบัติการพยาบาล
		<p>1.5 ยกแขนขึ้นไปตามองศา ของเครื่องมือ</p> <p>1.6 ข้อศอกและข้อมือเหยียด ตรง</p> <p>1.7 ยกแขนขึ้นจนรู้สึกตึง</p> <p>1.8 อ่านค่าตรงตำแหน่ง ปลายนิ้วชี้</p> <p>2. ทำ Abduction</p> <p>2.1 ยืนตรงหลังพิงเครื่องมือ</p> <p>2.2 หัวไหล่ข้างที่จะวัดองศา อยู่บนจุดสีแดง</p> <p>2.3 ยกแขนขึ้นระดับไหล่ หงายฝ่ามือขึ้น</p> <p>2.4 ยกแขนขึ้นไปตามองศา ของเครื่องมือ</p> <p>2.5 ข้อศอกและข้อมือเหยียด ตรง</p> <p>2.6 ยกแขนขึ้นจนรู้สึกตึง</p> <p>2.7 อ่านค่าตรงตำแหน่ง ปลายนิ้วชี้</p> <p>การประเมินข้อไหล่ต้องประเมินทั้ง 2 ข้างและลงบันทึกผลเสมอ</p> <p>การแปลผล</p> <p>สีเขียว ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 150 – 180 องศา สามารถใช้ข้อไหล่ ได้ตามปกติและบริหารข้อไหล่เป็น ประจำ</p> <p>สีเหลือง ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 120 – 150 องศา มีปัญหาการ เคลื่อนไหว ควรเน้นย้ำการบริหารข้อ ไหล่</p> <p>สีแดง ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 90 – 120 องศา มีปัญหาการเคลื่อนไหว จำเป็นต้องรับการรักษาทาง</p>	<p>มีปัญหาการ เคลื่อนไหว</p> <p>จำเป็นต้องรับการ กายภาพบำบัดบริหาร ข้อไหล่ และติดตาม ประเมินองศาข้อไหล่ อย่างต่อเนื่อง</p>

การให้บริการตาม ความเชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล	ผลจากการ ปฏิบัติการพยาบาล
		<p>กายภาพบำบัด และติดตามประเมิน องศาข้อไหล่อย่างใกล้ชิด</p> <p>2) สอนสาธิตบริหารข้อไหล่เพื่อ ป้องกันข้อไหล่ติด โดยพยาบาลสอน สาธิตการบริหาร โดยใช้โปสเตอร์ ประกอบ และให้ผู้ป่วยฝึกปฏิบัติการ บริหารข้อไหล่ 10 ท่าของสถาบัน มะเร็งแห่งชาติประกอบด้วย</p> <p>ท่าที่ 1 ไต่ฝ่าผืนัง</p> <p>ท่าที่ 2 หมุนหัวไหล่</p> <p>ท่าที่ 3 เขยียดแขนเหนือศีรษะ</p> <p>ท่าที่ 4 กางข้อศอก</p> <p>ท่าที่ 5 โอบรักแร้</p> <p>ท่าที่ 6 มือเกาหลัง</p> <p>ท่าที่ 7 ดึงแขนขึ้นลง</p> <p>ท่าที่ 8 เขยียดแขนสลับเอียงตัว</p> <p>ท่าที่ 9 กางแขนขึ้นลง</p> <p>ท่าที่ 10 หมุนวงล้อ</p> <p>3) พยาบาลประเมินทักษะและ อุปสรรคการบริหารข้อไหล่ หลัง ผ่าตัด 24 ชั่วโมง</p> <p>4) การกล่าวชมเชยและให้กำลังใจ เมื่อผู้ป่วยปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p>3. การประเมินผล</p> <p>1) ผู้ป่วยสามารถบอกวิธีการ ประเมินภาวะข้อไหล่ติดได้</p> <p>2) สอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล หลังให้คำแนะนำ</p> <p>3) มอบอุปกรณ์จำเป็นในการดูแลให้ ผู้ป่วย/ญาติ</p> <p>4) ก่อนจำหน่ายผู้ป่วยให้ผู้ป่วยสาธิต การบริหารแขนและไหล่ การอ่านค่า และลงบันทึกสารคัดหลังพร้อมให้ คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความ เชื่อมั่นว่าจะสามารถดำเนินการได้</p>	

การให้บริการตาม ความเชี่ยวชาญ วันที่/เวลา	วัตถุประสงค์	การปฏิบัติการพยาบาล	ผลจากการ ปฏิบัติการพยาบาล
		5) ให้กำลังใจและช่องทางการติดต่อ เพื่อการปรึกษาปัญหาทางไลน์	

การจัดการผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์

สรุปผลการดำเนินงาน

1. การปฏิบัติการพยาบาล การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม ใช้เวลาทั้งสิ้น 84 ชั่วโมง สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดมีผู้ป่วยและผู้ดูแลเข้ารับบริการ 10 ราย ผลการให้การพยาบาลพบว่า

1. ผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านมทั้ง 10 คน สามารถปฏิบัติการบริหารแขนและข้อไหล่ได้ถูกต้อง
2. จากการประเมินองศาข้อไหล่ ผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม 4 คน ควรได้รับการติดตามเพื่อประเมินองศาของข้อไหล่ต่อเนื่อง
3. หลังผ่าตัดเต้านมทั้ง 10 คน ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด
4. ภายหลังให้การพยาบาลผู้ป่วยและผู้ดูแลมีความมั่นใจในการปฏิบัติตนมากขึ้น

2. การใช้ความรู้จากการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน/การบริการวิชาการ/
วิจัย

2.1 ด้านความเชี่ยวชาญของอาจารย์พยาบาล

1) นำประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่ได้จากการปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ภาคทดลอง เรื่องการเจริญเติบโตผิดปกติของเซลล์

ทบทวนการดำเนินงาน

การปฏิบัติการพยาบาลสามารถดำเนินการได้ตามแผนแม้ว่าบางรายจะยังมีปัญหาปวดตึงแผลผ่าตัด ทำให้การยกแขนองศาที่ไต่ยังไม่เป็นไปตามแผน พยาบาลได้ดำเนินการให้การพยาบาลและให้ความรู้ สอนทักษะการบริหารและการสังเกตอาการข้อไหล่ติดแก่ผู้ป่วย เน้นย้ำและสร้างความมั่นใจว่าสามารถบริหารแขนเพื่อป้องกันข้อไหล่ติดด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง

แนวทางการพัฒนา

เพื่อยกระดับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อความเชี่ยวชาญ ในปีการศึกษา 2568 การปฏิบัติการพยาบาลที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 1 ต่อเนื่อง โดยจะเพิ่มจำนวนชั่วโมงและจำนวนผู้ป่วย

2. ผลลัพธ์ที่มีประโยชน์ต่อบุคลากรทีมพยาบาล

มีตัวอย่าง/แนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังการผ่าตัดและเพิ่มความพึงพอใจต่อการรับบริการตามความคิดเห็นของผู้ป่วยและญาติ

3. ผลลัพธ์ต่อสถานบริการ

อัตราการกลับมารักษาด้วยภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้ลดลง ลดความแออัด ลดภาระงานของบุคลากร

4. ผลลัพธ์ต่อวิทยาลัยพยาบาล

อาจารย์ของวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมสุขภาวะต่อไป

สรุปสิ่งที่ได้รับจากการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญ

1. ได้พัฒนาความเชี่ยวชาญในการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม พบว่าการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดอย่างครอบคลุมในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังผ่าตัดที่กลับบ้านพร้อมสายระบาย โดยช่วยลดภาวะแทรกซ้อนภายหลังการผ่าตัด ส่งผลให้เกิดความปลอดภัย ลดจำนวนวันนอนโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายได้

2. ผลลัพธ์ของการปฏิบัติการพยาบาลบรรลุตัวชี้วัดที่กำหนด เพื่อยืนยันคุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาลควรมีการติดตามผู้ป่วยหลังการผ่าตัดอย่างต่อเนื่องประเด็นการเกิดภาวะแทรกซ้อนในระยะยาว

.....
(นางสาวพิชญานันท์ แก้วอำไพ)
(ผู้ปฏิบัติ)

.....
(นางหฤทัย กงมหา)
หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
(ผู้เห็นชอบ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิสากร วิบูลชัย)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
(ผู้รับรอง)

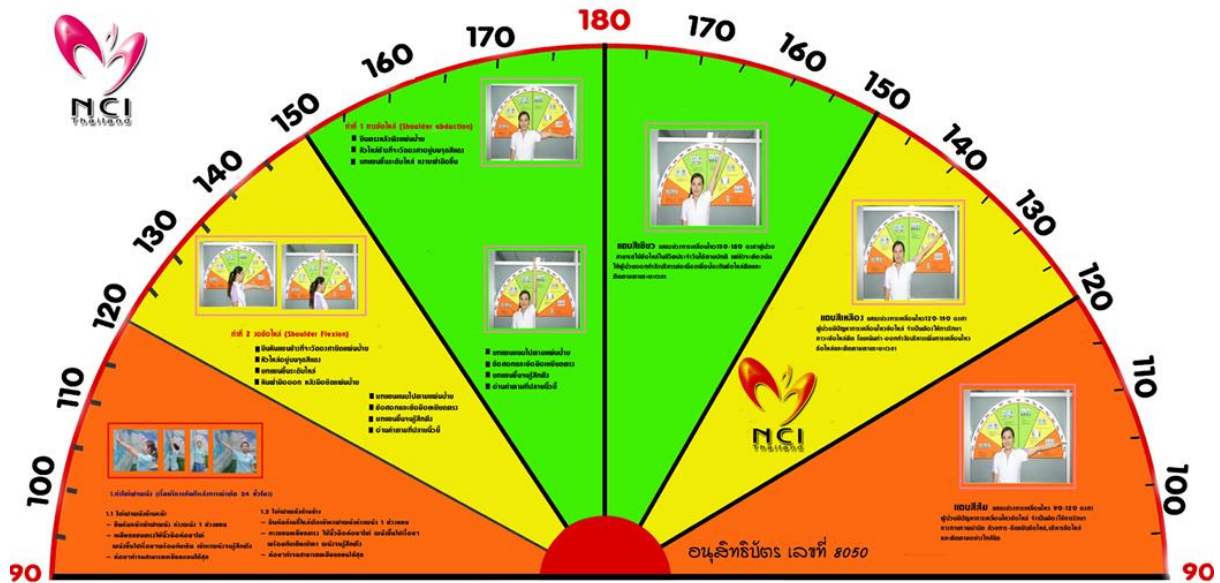
ภาคผนวก

สรุปสิ่งที่ได้รับจากการให้บริการตามความเชี่ยวชาญและแนวทางการพัฒนาและแสดงรวมชั่วโมง
ให้บริการตามความเชี่ยวชาญ 84 ชั่วโมง

1. รายนามผู้ป่วยที่ได้รับการการประเมินองศาข้อไหล่เพื่อประเมินภาวะข้อไหล่ติด

ผู้ป่วยลำดับที่	การวินิจฉัยโรค	การผ่าตัด
1	CA Left Breast	Left Modified Radical Mastectomy
2	CA Left Breast	Left Modified Radical Mastectomy
3	CA Right Breast	Right Modified Radical Mastectomy
4	CA Left Breast	Left Modified Radical Mastectomy
5	CA Left Breast	Left Modified Radical Mastectomy
6	CA Right Breast	Right Modified Radical Mastectomy
7	CA Left Breast	Left Modified Radical Mastectomy
8	CA Right Breast	Right Modified Radical Mastectomy
9	CA Right Breast	Right Modified Radical Mastectomy
10	CA Right Breast	Right Modified Radical Mastectomy

การประเมินองศาข้อไหล่

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ประเมินความสามารถในการเคลื่อนไหวของข้อไหล่จำนวน 2 ท่า คือ ท่า Flexion และ Abduction ตามแนวทางประเมินองศาการเคลื่อนไหวข้อไหล่ ของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ ก่อนผ่าตัด และก่อนจำหน่าย การประเมินข้อไหล่ต้องประเมินทั้ง 2 ข้างและลงบันทึกผลเสมอ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ท่า Flexion
  - 1.1 ยืนตรงหันข้างที่จะวัดข้อไหล่เข้าหาเครื่องมือ
  - 1.2 หัวไหล่อยู่บนจุดสีแดง
  - 1.3 ยกแขนขึ้นระดับไหล่
  - 1.4 หันฝ่ามือออกหลังมือแนบชิดเครื่องมือ
  - 1.5 ยกแขนขึ้นไปตามองศาของเครื่องมือ
  - 1.6 ข้อศอกและข้อมือเหยียดตรง
  - 1.7 ยกแขนขึ้นจนรู้สึกตึง
  - 1.8 อ่านค่าตรงตำแหน่งปลายนิ้วชี้
2. ท่า Abduction
  - 2.1 ยืนตรงหลังพิงเครื่องมือ
  - 2.2 หัวไหล่ข้างที่จะวัดองศาอยู่บนจุดสีแดง
  - 2.3 ยกแขนขึ้นระดับไหล่ หงายฝ่ามือขึ้น
  - 2.4 ยกแขนขึ้นไปตามองศาของเครื่องมือ
  - 2.5 ข้อศอกและข้อมือเหยียดตรง
  - 2.6 ยกแขนขึ้นจนรู้สึกตึง

2.7 อ่านค่าตรงตำแหน่งปลายนิ้วชี้

การแปลผล

สีเขียว ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 150 – 180 องศา สามารถใช้ข้อไหล่ได้ตามปกติและบริหารข้อไหล่เป็นประจำ

สีเหลือง ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 120 – 150 องศา มีปัญหาการเคลื่อนไหว ควรเน้นย้ำการบริหารข้อไหล่

สีส้ม ช่วงการเคลื่อนไหวข้อไหล่ 90 – 120 องศา มีปัญหาการเคลื่อนไหว จำเป็นต้องรับการรักษาทางกายภาพบำบัด และติดตามประเมินองศาข้อไหล่อย่างใกล้ชิด